

Yttrande över betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Nedan framkommer Region Kalmar läns synpunkter på innehållet i betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50).

Region Kalmar Län är generellt positiv till utredningens analyser och förslag samt att det tas ett helhetsgrepp om försörjningsberedskapen. Utredningen är ambitiös och slår fast viktiga grundprinciper och förutsättningar för ett mer samordnat arbete för en ökad robusthet genom en stärkt försörjningsberedskap.

Region Kalmar anser dock att det finns ett antal frågor som bör beaktas i fortsatt beredning.

En nationellt samordnande funktion och dess organisation:

Det är positivt att staten bär huvudansvaret för försörjningsberedskapen, vilket inkluderar prioritering av åtgärder och finansiering. Det finns emellertid behov av utökade resonemang sett till lokala aktörers roll samt gällande den nationellt samordnande funktionens organisation.

Beredskapssektorernas roll

Det är positivt att hälso- och sjukvårdens roll och att transporterens roll synliggörs. Det saknas emellertid resonemang kring de regionala kollektivtrafikmyndigheternas funktion och ansvar.

Länsstyrelsernas roll

Länsstyrelsens föreslagna roll som koordinerande part innebär att enkelhetsprincipen och kompetensprincipen frångås. Utifrån nämnda principer bör snarare de sektorsansvariga myndigheterna vara koordinerande part, företrädesvis Socialstyrelsen för hälso- och sjukvård samt Trafikverket för kollektivtrafik och transporter.

Behovs- och försörjningsanalys samt åtgärdsförslag

Det är positivt att arbeta med ökad systematik med behovskartläggning, försörjningsanalys samt åtgärdsplanering. De krav på ökad förmåga,

kompetens och system som ett sådant analysarbete kräver behöver emellertid tydliggöras.

Beredskapslagring

Ett ökat statligt ansvarstagande för beredskapslager är positivt, dock behöver ansvarsfördelning mellan stat och region/kommun vara tydligt för att inte riskera påverka lokala aktörers incitament att ta eget ansvar för beredskapslager.

Upphandling och avtal

Det är bra att uppdraget till upphandlingsmyndigheten förstärks och förtydligas. Eventuella effekter för regionen som upphandlande myndighet bör dock tydliggöras, både i termer av eventuellt förändrad rådighet samt i termer av krav på ny/utvecklad kompetens.

Samverkan med näringslivet

En nära samverkan med näringslivet för att gemensamt stärka landets försörjningsberedskap och förmåga till robust och flexibel produktion är positivt. Utredningen fokuserar emellertid på MSB:s samspel med näringslivet och utelämnar den samverkan och det utvecklingsarbete kring flexibel produktion som sker och under kris fortsatt kommer behöva ske på lokal nivå. Utredningen förbiser att exempelvis att regioner och kommuner i flertalet fall har näringsidkare som affärspartners och borde ha en central roll i informationsutbytet.

Finansieringsprinciper

Region Kalmar län är positiva till att staten har huvudansvar för finansieringen och att den kommunala finansieringsprincipen ska gälla fullt ut och avstyrker riktade statsbidrag för aktivitetsbaserade åtgärder.

Föreslagen modell för försörjningsberedskap innebär en ambitionshöjning varför skrivelserna kring finansieringsprinciper behöver förtydligas för att skapa hållbara planeringsförutsättningar för regionerna.